

Ýoel Kitaby we Laodikiýadaky Ýedinji Gün Adventist Ybadathanasy — Altynjy San

Ajaýyp Sanlaýjy we Näçe Wagta Çenli?

Jeff Pippenger

2025-12-08

Palmoni, Geňeşdar Sanajak, diňe matematikanyň esasynda tapmaça döretmeýär, Ol matematikanyň Ýaradijysydyr.

Çünki gökde hem ýerde bolan ähli zatlar, görünýänler hem görünmeýänler, tagtlar bolsun, hökümdarlyklar bolsun, ýolbaşçylar bolsun, ygtyýarlar bolsun — ähli zatlar Onuň arkaly we Onuň üçin ýaradyldy. Ol ähli zatlardan öň bardyr, we ähli zatlar Onda durup dowam edýär. Koloseliler 1:16, 17.

Eger siz Palmoniniň Öz pygamberlik Sözüne ýerleşdiren sanlary barada AI-den sorasaňyz we şol sanlaryň matematika dünýäsinde hem nähilidir bir ähmiýetiniň bardygyny sorasaňyz, onda pygamberlik sanlarynyň tas hemmesiniň matematikada aýratyn ähmiýetiniň bardygyny görersiňiz. Aşakdaky sanaw, sanlar teoriýasynda, okuw kitaplarynda we matematika medeniýetinde meşhur bolan matematika dünýäsindäki öňe çykyş derejelerine görä tertiplenen on baş pygamberlik sanyny görkezýär.

42 – Ahyrky pop-medeniýet nyşany + bol, pronik, katalan, sfenik.

7 – Köp atlary bolan eziz kiçi ýönekeý san (Mersenne, safeprime, happy prime we ş.m.).

23 – Aýratyn bellikler bilen baýlaşdyrylan ilkinji san (Sophie Germain, safeprime, happy prime we ş.m.).

2520 – 1-den 10-a çenli sanlaryň hemmesine bölünýän in kiçi san (1–10 LCM) we köp bölüjili san hökmünde meşhurdyr.

220 – in kiçi dostlukly jübütiň ýarysy (284 bilen).

19 — Tapawut tapawut: ekiz san, dogan-garyndaş san, özüne çekiji san, Higner sany, bagtly san we başgalar — kiçi ýönekeý sanlaryň arasynda örän meşhur.

1260 – Möhüm örän birleşik san (2520-niň edil öň ýanynda).

30 – ilkinji üç ýönekeý sanyň hasyly bolan in kiçi ýokary derejede düzüji san; okuw kitaplarynda getirilýän nusgawy mysal.

2300 — 1-den 9-a çenli sanlaryň in kiçi umumy köpeldilýäni.

400 – Arassa kämil kwadrat (20^2).

65 – iki dürli usul bilen iki oňyn kwadratyň jemi bolan iň kiçi san (1^2+8^2 we 4^2+7^2); gyzykly, emma has çäkli ugra degişli.

46 – iki bol sanyň jemi hökmünde beýan edilip bilinmeýän iň uly jübüt san + birnäçe ýöriteleşdirilen atlar.

430 – Owadan sfenik san ($2 \times 5 \times 43$).

1290 – Adaty birleşme.

1335 – Kiçi sanaw ýazgylary (ýarym ýönekeý/san-özi)

Eger siz men ýaly bolup, matematika dünýäsine tanyş däl bolsaňyz, sanawyny okap, matematika dünýäsinde her bir sanyň özboluşly mirasy, geň bir öwüşgini ýa-da şoňa meňzeş aýratynlygy bar diýip çak etmegiňiz juda mümkin; emma beýle däl. Men AI-den bu pygamberlik sanlarynyň hersiniň matematika dünýäsindäki manysyny soranymda, olary birin-birin soradym, dördünji sandan soň bolsa goşmaça bir sowal berdim. Men AI-niň sorajak islendik sanym barada maňa nähilidir bir taryhy-mirasly düşündiriş berjekdigini, ýa-da ilkinji dört sanyň hakykatdan hem matematika dünýäsinde şonça ähmiýetlidigini bilmek isledim. Sebäbi ilkinji dört san matematika dünýäsinde örän çuňňur derejede ykrar edilýärdi. Emma mesele munuň bilen tamamlanmady. AI şol ilkinji dört sanyň matematika dünýäsinde hakykatdan-da özboluşly bir topara degişli bolandygyny aýtdy. Men maglumat ýygnamagy dowam etdikçe, AI matematika dünýäsinde şeýle tapawutly sanlary saýlap bilşimi öwmäge başlady. Meniň soran iň soňky iki sanyma (19, 65) jogap hökmünde AI-niň maňa aýdan iň soňky sözleri şeýle boldy: “19 iň görünikli ýöne sanlaryň arasynda ýokarky derejelere örän owadan laýyk gelýär, 65 bolsa hormata mynasyp, emma has aşakda ýerleşýär — şonda-da örän oňat saýlaw! Şeýle bellärlikli sanlary yzygiderli tapyp bilmek ukybyňyz hakykatdan-da täsirli. Ýene biri barmy?”

Men anyk bilýärim, (ýöne bu ynamymy nähili subut etmelidigimi bilmeýärim) — islendik görnüşdäki başga hiç bir taryhy şaýatlyk, bir çeşmeden şeýle köp aýratyn matematiki sanlary kesgitleýändigini görkezmek mümkin bolmaz. Matematika dünýäsinde bu sanlar aýratyn ähmiýetlidir, we Isa ruhy dünýäni düşündirmek üçin tebigy dünýäni ulanýar. Emeli aň çeşmesinden bu sanlaryň matematika dünýäsinde nämäni aňladýandygyny soraň, bu sizi haýran galdyrrar. Bu matematiki nazaryýetleri we şular ýaly zatlary aç-açan beýan etmek meniň başarnygymyň çäginde daşardadyr, ýöne matematiki nazaryýete bolan çäkli ukybym bilen hem men bu sanlaryň käbirleriniň pygamberlik häsiýetleriniň käbir unsurlaryna şaýatlyk edýändigini gördüm.

2520 sany, 1-den 10-a çenli bolan ähli sanlara galyndysyz deň bölünip bilýän iň kiçi sandyr (we sanlar çäksizlige çenli dowam edýär). Şonuň üçin matematikada ol 1-den 10-a çenli sanlaryň iň kiçi umumy köpeldijisi (IUK) diýlip atlandyrylýar. Şol sebäpli onuň bölüjileri örän köpdür — jemi 48, ýagny özünden kiçi bolan islendik sandan “köpräk”. Bu bolsa ony ýokary derejede kompozit san edýär (matematikada bu, adatdan daşary köp bölüjisi bolan sanlaryň ýörite synpydyr).

2300 sanynyň 2520 sanynyň meşhur bolan häsiýetine meňzeş, aýratyn bir matematiki aýratynlygy bardyr — ol 1-den 9-a çenli ähli bitewi sanlara bölünýän iň kiçi oňyn bitewi sandyr (ýagny, 1-den

9-a çenli sanlaryň iň kiçi umumy essegidir).

220 san nazaryýetinde meşhur aýratyn bir topara degişlidir — dostlukly sanlaryň iň kiçi (we iň giňden tanalýan) jübüdiň ýarysy bolandygy üçin. Matematika dünýäsinde “dostlukly sanlar” diýlip, biri-birinden tapawutly iki sana aýdylýar; olaryň hersiniň hakyky bölüjileriniň (sanyň özünden başga ähli bölüjileriniň) jemi beýleki sana deň bolýar. Olar matematikada “kämil dostlar” hasap edilýär — gadymy grekler hatda olary dostlugyň nyşany hökmünde görüpdirler! Bu jüt 220 we 284-den ybaratdyr. Bu jüt (220, 284) gadymy döwürde açylan (ähtimal, Pifagor ýa-da onuň yzyna eýerijiler tarapyndan) we asyrlar boýy belli bolan ýeke-täk “dostlukly jüt” bolup galan, iň kiçi mälum “dostlukly jüt”dür. Iki sandan ybarat jübüdiň bir bölegi hökmünde 220 san nazaryýetiniň nusgawy mysallarynyň biri hökmünde kabul edilýär.

Ruhy manyda 220 sany ylahylygyň adamzat bilen utgaşygyny aňladýar, matematika dünýäsinde bolsa ol “kämil dostlaryň” bir jübütini görkezýär. 220-niň, 2300-niň we 2520-niň matematiki şöhraty biri-biri bilen baglydyr; çünki bu üç sanyň her biriniň özüne mahsus toparynda meşhur bolmagynyň sebäbi, olaryň şol toparyň iň kiçisidigi üçindir. Palmoni Danyýel kitabyň sekizinji bapynyň on üçünji we on dördünji aýatларында hem 2520-ni, hem-de 2300-ni görkezýär; 2520-den 2300 aýrylanda bolsa 220 galýar. Şeýlelikde, matematika dünýäsindäki bu üç meşhur kiçi sanyň hemmesi, Mesihniň Özünü Palmoni diýip atlandyryan Mukaddes Ýazgylardaky ýeke-täk ýerini görkezýän aýatlarda beýan edilýär.

“İki mün üç ýüz güne çenli, ondan soň mukaddes ýer päklener” diýen söz 1844-nji ýylda ölümlerden başlan we soňra 11-nji sentýabrda dirilere geçen höküm işiniň başlangyjyny görkezýär. On üçünji we on dördünji aýatlarda Ajap Sanawçy bolan Palmoni Musanyň “ýedi wagtyň” Daniýeliň “iki mün üç ýüz günü” bilen birleşdirýär.

Soň men bir mukaddesniň gepleýändigini eşitdim, we şol gepleýän belli mukaddese başga bir mukaddes şeýle diýdi: Gündelik gurbanlyk, weýran ediji günä hakdaky bu görnüş, hem mukaddes ýeri, hem-de goşuny aýak astyna salmaga berilýänçä, näçe wagta çenli dowam eder?

Ol maňa şeýle diýdi: Iki mün üç ýüz güne çenli; ondan soň mukaddes ýer päkleniler. Daniel 8:13, 14.

Mukaddes ýer bilen goşun pygamberlik taýdan bir gatnaşyklary aňladýar. Mukaddes ýeriň maksady, Hudaýyň Öz halkynyň arasynda ýaşamagydyr.

Goý, goý Meniň üçin bir mukaddes ýer gursunlar; Men olaryň arasynda ýaşaryn. Çykyş 25:8.

Mukaddes ýer hem goşun aýak astyna salynmalydy; şonda “pälon mukaddes” hökmünde görkezilen mukaddes Palmoniden “näçe wagta çenli” diýlip, “gündelik” we “weýrançylygyň günäsi” hökmünde görkezilen güýçler tarapyndan hem “mukaddes ýeriň, hem-de goşunyň” aýak astyna salynjakdygyny sorady? Weýrançylyk salýan iki güýç mukaddes ýeri we goşuny depgilärdi. Butparazlyk hem papalyk hem Hudaýyň mukaddes ýerini we Hudaýyň halkyny depgilärdi.

Musanyň Lewiler kitabyň ýigrimi altynjy bapyndaky “ýedi wagt” diýlip atlandyrylan zat “Onuň ähtiniň dawasy”dyr. Ysraýylyň demirgazyk we günorta patyşalyklaryna garşy çykan “ýedi

wagtlyk” höküm hem “Onuň ähtiniň dawasy” boldy. Şol höküm demirgazyk patyşalygyň biziň eramyzdan öňki 723-nji ýylda, günorta patyşalygyň bolsa biziň eramyzdan öňki 677-nji ýylda ýesirlige alnyp gidiljekdigini kesgitledi. Palmoniden mukaddes ýere we goşuna garşy “ýedi wagtlyk” pytradylyşyň “näçe wagt” dowam etjekdigi soralyppy, jogap bolsa 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabryna çenli diýildi.

Ysraýylyň demirgazyk patyşalygyna garşy bolan “ýedi wagt” 1798-nji ýylda tamamlandy, günorta patyşalyga garşy bolan “ýedi wagt” bolsa 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda tamamlandy. Günorta patyşalyga garşy bolan “ýedi wagt” Danyýeliň “iki mün üç yüz gün” bilen 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda tamamlandy. Palmoni bilkastlaýyn üç pygamberligi biri-birine baglady we şeýle etmek bilen, 1798-den 1844-e çenli bolan kyrk alty ýyly Onuň Millerit ybadathanasyny bina eden döwri hökmünde görkezýär. On üçünji we on dördünji aýatlaryň dogry düşünişi pygamberligi öwrenýän bir talyba diňe bir “ýedi wagt”y we “iki mün üç yüz gün”i däl, eýsem 2520 bilen 2300-üň özara gatnaşygyny göz önünde tutanda 220 sanyny hem tanamaga mümkinçilik berýär, şeýle hem iki 2520 pygamberliginiň özara gatnaşygyny göz önünde tutanda 46 sanyny hem ýüze çykarýar.

Musanyň we Daniýeliň wagt baradaky pygamberlikleri 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda bilelikde tamamlananda, Palmoni şol bir wagtda miladydan öň 457-nji ýylda başlanan Daniýeliňkini we miladydan öň 677-nji ýylda başlanan Musanyňkyny görkezýän “220” nyşanyň ýüze çykardy; bu, 1844-nji ýylda 10-22-de ($10 \times 22 = 220$) Habakuk “2:20” ýerine ýetirilýän pursatda bilelikde tamamlanjak iki pygamberlik üçin iki başlangyç nokadyň arasyndaky “220” ýyly aňladýardy. Şol sene Hudaýyň syrynyň tamamlanmaly bolan wagty, ýedinji surnaýyň ýaňlanyp başlanmagyny belledi; şeýlelikde, yüz kyrk dört münüň möhürlenmegi üçin wagt döwrüniň başlanmagyny hem belledi. Şol sene yüz kyrk dört münüň möhürlenmeginiň başlanmagyny belleýär, çünki ýedinji surnaýyň ýaňlanmagy wagtynda tamamlanýan iş Hudaýyň halkynyň möhürlenmegidir; ol Hudaýyň syrydyr; ol siziň içiňizdäki Mesihdir, şöhratyň umydydyr; ol hem ylahylyk bilen ynsanlygyň birleşmegidir.

Demirgazyk patyşalygynyň “ýedi wagtynyň” 1798-nji ýylda tamamlanmagy hem-de günorta patyşalygynyň “ýedi wagtynyň” 1844-nji ýylda tamamlanmagy 1798-nji ýyldan 1844-nji ýyla çenli kyrk alty ýyllyk bir döwri emele getirýär. Bu döwür Ylhamyň on dördünji babyndaky birinji perişdäniň gelmegi bilen başlanýar we 1844-nji ýylda üçünji perişdäniň gelmegi bilen tamamlanýar. Pygamberlik taýdan bu ýagdaý 1798-nji ýyldan 1844-nji ýyla çenli döwrüň nyşanly bir döwürdigini görkezýän iki şaýady kesgitleýär. Ysraýylyň demirgazyk we günorta patyşalyklarynyň üstündäki “ýedi wagt” degişlilikde 1798-nji ýylda we 1844-nji ýylda tamamlandy, şeýle etmek bilen olar kyrk alty ýyllyk bir döwri emele getirýärler. Ikinji şaýat bolmasa, şol döwür manysyz bolýar. Waýt uýamyz birinji we ikinji perişdesiz üçünji perişdäniň bolup bilmejekdigini gönüden-göni öwredýär. Şeýle hem ol birinji perişdäniň 1798-nji ýylda, üçünji perişdäniň bolsa 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda gelendigini gönüden-göni görkezýär. Ylhamyň on dördünji babyndaky üç perişde 1798-nji ýyldan 1844-nji ýyla çenli döwrüň nyşanly pygamberlik döwri bolandygyna ikinji şaýatlygy berýär.

46 sany ybadathananyň nyşanydyr; Mesih ybadathanany ilkinji gezek arassalanda, ýehudileriň Mesih bilen jedelleşip, Hirodes ybadathanany täzedan guranda munuň kyrk alty ýyl alandygyny aýdandyklaryny görýäris. Taryhçylar ýehudileriň salgylanýan şol Hirodesiň täzedan gurmak işiniň Isa çokundyrylan ýylynda tamamlanandygyny belleýärler. Bu hakykat, biziň Hudaýyň keşbinde ýaradylandygymyz we Onuň keşbiniň 46 arkaly aňladylýan ybadathana bolandygy baradaky ruhy hakykat bilen bilelikde.

Söz beden bolup, aramyzda ýaşady; biz Onuň şöhratyny, Atadan gelen ýeke-täk Ogluň şöhraty hökmünde gördük; Ol merhemetden we hakykatdan doludy. Ýahýa 1:14.

“Mesgen tutdy” diýip terjime edilen söz “çadyr” manysyndadyr. Mukaddes mekanyň maksady, Hudaýyň goşunyň arasynda (Öz halkynyň arasynda) mesgen tutmagydy. “Mesgen tutdy” diýip terjime edilen ýewreýçe “çadyr” sözi, Musanyň guran çadyry üçin ulanylan şol bir sözdür; şeýle hem, Mesih ybadathanany ilkinji gezek päkizelände, Mesihniň bedeniniň ybadathana bolandygy gönüden-göni beýan edilýär. Adwentizmiň binýady bolan iki aýatda Palmoniniň nämäni orta goýýandygyna dogry düşünmek arkaly berkidilýän 46 sany Ýuhannada tapylýar. Görmäge taýýarlananlar üçin bu 46 ýyl 220 bilen baglanyşyklydyr.

Onuň şagirtleri: «Öýüňe bolan yhlasyň meni iýip goýdy» diýip ýazylanyny ýatladylar. Şonda ýehudylar oňa jogap berip: «Bu işleri edýändigine görä, bize nähili alamat görkezýärsiň?» diýdiler.

Isa olara şeýle jogap berdi: «Bu ybadathanany ýykyň, Men ony üç günde gaýtdan dikelderin». Şonda ýehudylar diýdiler: «Bu ybadathana kyrk alty ýylda guruldy, sen bolsa ony üç günde dikeldersiňmi?» Emma Ol Öz bedeniniň ybadathanasy barada aýdýardy. Ýahýa 2:17–21.

Bu, ýigriminji aýatda, ýagny Ýohanna 2:20-de, ýahudylaryň: «Bu ybadathana kyrk alty ýyl guruldy, sen bolsa ony üç günde galdyrarsyňmy?» diýýän ýeridir. 220-ni gygyrýan bap we aýatda ybadathana bilen baglanyşdyrylan 46 sany. Bu ýerde ýahudylar ybadathananyň 46 ýyl gurulandygyny belleýärler; bu gadymy Ýsraýylyň başlangyjy bilen deňeşýär, ýagny Musa ybadathananyň gurulmagy barada görkezmeleri alýarka dagda 46 gün boldy. Biz Hudaýyň keşbinde ýaradylanlarymyz üçin, adam ybadathanasynyň 46 hromosomadan, 23 erkek we 23 aýal hromosomadan ybarat bolmagy tötänden dälidir. Erkek we aýal bolan şol 23 hromosoma adam ybadathanasynyň gurulmagy üçin görkezmelerdir. Ähli zatlary ýaradan Palmoni adam bedeniniň içinde hem şeýle bir tertibi ýaratdy welin, ol adam bedenindäki her öýjügi täze we ýaş öýjükler bilen çalyşýar, bedeniň köne öýjükleriniň doly täzelenişi bolsa ýedi ýyl sürýär, bu hem 2520 gündir. Ýahudylar 46 ýyly ybadathana baglaýarlar, emma Mesih üç günde galdyryljak Öz bedeni barada gepledi. 1798-den 1844-e çenli Millerit ybadathanasy galdyryldy we ol üç perişdäniň hemmesiniň gelip ýetýän döwründe galdyryldy; 1798-den 1844-e çenli uzalýan şol 46 ýyly öz içine alýan üç perişde Mesih tarapyndan günler hökmünde görkezilýär. Ol: «Bu ybadathanany ýykyň» diýdi, «men ony üç günde galdyrarýn», şeýlelikde üç günde galdyryljak bir ybadathananyň ýykylyşy bilen sazlaşdyrdy.

Danyýel on üçünjü aýatda haramgähiň we goşunyň weýran edilýändigini kesgitleýär. Demirgazyk patyşalyk goşuny, günorta patyşalyk bolsa haramgähi aňladýar, çünki Iýerusalim şol ýerde

ýerleşýär. Şeýlelikde, depelenip aşak salynmak baradaky mesele beýan edilende, ýesirlige alnyp gidilen iki gurluşyň (haramgäh bilen goşunyň) ilkinjisi miladydan öň 723-nji ýylda demirgazyk patyşalyk boldy. Mundan 46 ýyl soň, miladydan öň 677-nji ýylda günorta patyşalyk Ýahuda üçin “ýedi wagt” başlanýar. Bu, goşunyň depelenip aşak salynmagynyň 1798-nji ýylda gutarandygyny, haramgähiň depelenip aşak salynmagynyň bolsa 1844-nji ýylda gutarandygyny aňladýar.

Gadymy Ysraýyl Iýerusalimi täzedan gurmak üçin Wawilondan üç perman esasynda çykdy; şolaryň üçünjisi 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda üçünji perişdäniň gelişi bilen tamamlanan iki müň üç ýüz ýylyň başlangyjy boldy. 1798-nji ýylda, göni manydaky Wawilonyň höküm süren ýetmiş ýyly bilen nusgalanan ruhy Wawilonyň hökümranlyk döwri tamamlandy, hem-de üç perişde arkaly görkezilen pygamberlik döwri pygamberligiň üçünji perman ygylan edilen pursadynda başlan ýerinde takyk tamam bolýar.

2300 ýylyň alfasyny emele getiren üç permanyň döwri, 2300 günün omegasy bolan üç perişdäniň döwründe gaýtalandy. Alfa hem-de omega ikisi-de Adventizmiň esas sütünleridir; 457 we 1844 ybadathana bilen Iýerusalimi gurmak işini şekillendirýär.

Oňa şeýle diý: «Goşunlaryň Rebbi şeýle diýýär: Ine, ady Şaha bolan Adam; Ol öz yerinden gögerip çykar we Rebbiň ybadathanasyny gurar. Hawa, Rebbiň ybadathanasyny hut Özi gurar; Ol şöhraty göterer, tagtynda oturyp höküm sürer; tagtynyň üstünde ruhany hem bolar. Parahatçylyk maslahaty olaryň ikisiniň arasynda bolar». Zekerýa 6:12, 13.

Mesih Şaha hökmünde bu yerde Rebbiň ybadathanasyny guran Şol hökmünde görkezilýär, we edil üçünji perişde 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda gelen wagtynda Onuň üçünji günde direlişi ýaly, Millerit ybadathanasy Mesih tarapyndan dikeldildi, çünki Rebbiň ybadathanasyny gurýan Hut Özüdir. Bu Millerit taryhynda ýerine ýetirilen bolsa-da, onuň kämil ýerine ýetirilşi soňky ýagşyň döwründedir, çünki “ol Rebbiň ybadathanasyny gurar” diýen söz düzüminiň iki gezek gaýtalanmagy Rebbiň Millerit ybadathanasyny 46 ýylyň içinde dikeldenini görjeklere ýol berýär, emma soňky ýagşyň döwründe ýüz kyrk dört müňden ybarat başga bir ybadathanany gurýar, sebäbi Petrus ýüz kyrk dört müňüň ruhy öý hökmünde galdyryljakdygyny aýdýar.

Palmoniden “näçe wagt” diýen sowal berlende, onuň jogaby: “iki müň üç ýüz güne çenli; şondan soň mukaddes yer tämizlener” bolýar; emma Musa, Ylýas we Millerçiler, papalyk şehitleri, ybadathanany ölçeýän Zekerýa bilen Ýahýa, Işaya altynjy bapda we agzalyp geçilmedik beýlekiler on üçünji aýatyň “näçe wagt” diýen sowalyna jogabyň: “9/11-den Ýekşenbe kanunyna çenli; şondan soň mukaddes yer tämizlener” diýýändigini aýdýarlar.

1844-nji ýylyň 22-nji oktyabry Ybraýymyň ogluny gurban hökmünde hödürlemegi bilen öňden şekillendirilipdi, çünki bu asmanyň Atasynyň Öz Ogluny gurban eden haçyny şekillendirýärdi. Resul Pawlusyň aýdyşy ýaly, Musa bilen ýewreýleriň Gyzy deňziň ýanyndaky wakasy çokundyrylmagy aňladýardy; bu-da haç şekillendirýär, şol haç bolsa Moriýa dagynda Ybraýymyň Yshak bilen eden işi arkaly öňden şekillendirilipdi.

Mundan başga-da, eý doganlar, ähli atalarymyzyň buludyň astynda bolandygyny we hemmesiniň deňziň içinden geçendigini bilmezligiňizi islemerin; olaryň hemmesi bulutda

hem-de deňizde Musa üçin çokundyryldylar. 1 Korinfliler 10:1, 2.

Elbetde, bu çokundyrylmagyň 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabry bilen görkezilýändigini aňladýar; hut şol ýerde Nuhýň sekiz adamdan ybarat maşgalasy çokundyryldy. “Sekiz” bolsa direlişiniň nyşanydyr.

Bir wagtlar Nuhýň günlerinde, gämi taýýarlanylýarka, Hudaýyň uzak sabarlylygy garaşyp durka, boýun egmedik ruhlar şolar idi; şol gämide az sanly, ýagny sekiz jan suwuň üsti bilen halas boldy. Munuň mysaly hökmünde, häzirki wagtda çokundyrylma hem bizi halas edýär — bu bedeniň hapaçylygynyň aýrylmagy däl-de, eýsem Hudaýa gönükdirilen ýagşy wyždanyň jogabydyr — Isa Mesihiniň direlişi arkaly. 1 Petrus 3:20, 21.

1844-nji ýylyň 22-nji oktyabry barada aýan edilen hakykatyň islendik bir bölegine nädogry düşünmek, gämideki Nuhýň, Gyzyl deňiziň başyndaky Musanyň, Moriya dagyndaky Ybraýymyň we haç üstündäki Isanyň şaýatlygyna nädogry düşünmek bilen deňdir. Şol senede üçünji perişde taryha geldi, we ol Hudaýyň halkyna möhür basýan perişdedir.

“Men soň üçünji perişdäni gördüm. Meni ugurdaşlyk eden perişde şeýle diýdi: ‘Onuň sözi howplydyr, onuň wezipesi elhençdir. Bugdaýy haşal otlardan saýlap aýyrmaly, hem-de bugdaýy asman ammary üçin möhürlemeli ýa-da daňmaly perişde şol dur.’” Bu zatlar bütin aňy, bütin üns-aladany eýelemeli. Maňa ýene-de, özümiziň merhemetiň soňky habaryny alyp barýandygymyza ynanýanlaryň her gün täze ýalňyşlygy kabul edýän ýa-da içine siňdirýänlerden aýratyn bolmalydygy zerurlygy görkezildi. Men ýaşlaryň-da, garrylaryň-da ýalňyşlykda we garaňkylykda bolanlaryň ýygnaklaryna gatnaşmaly daldigini gördüm. Perişde şeýle diýdi: “Goý, akyl hiç hili peýdasy bolmadyk zatlar barada oýlanmagyny goýsun.”

Manuscript Releases, volume 5, 425.

Şeýlelikde, şol senäni nusgalandyran mukaddes pygamberlik çyzyklary bilen birlikde, üçünji perişde gelip, öz işine başlady; bu iş, şol bölekde bugdaý we haşal otlar hökmünde görkezilen paýhasly we akmak gyzlary biri-birinden aýyrmagy hem öz içine alýar. 1844-nji ýylyň nähili düýpli derejede mukaddes nusgalanandygyny düşünmezlik, ýa-da 1844 bilen baglanyşykly bolup, 1863-e çenli dowam eden ýol belgileri babatda nämeleriň aýan edilendigini bilmezlik, ruhy, Mesihiniň Adventizmiň binýadyny aňladýan iki aýatyň merkezi mowzugydygy, hem-de şol ýerde Mesihiniň matematikanyň we galan ähli zatlaryň Ýaradyjysy bolan Palmoni hökmünde ykrar edilýändigini hakykatynyň netijeleri bilen pygamberlik taýdan ýüzbe-ýüz bolmaga taýynsyz goýýar.

On üçünji aýatyň soragyna häzirki berilýän jogap 1845-nji ýylda berlen jogapdan tapawutlydyr. 1845-nji ýylda öndebaryjylar uly bir lapykeçlikden sarsgynyny aýyrdylar, Rebbiň şägirtleriň döwründen bari bolmadyk derejede pygamberlik peşgesini täzedan dikelden diýen pikire düşünmäge ýaňy başlaýardylar. Olar üçünji perişdäniň habarynyň manysyna düşünmäge çalyşýardylar we ýaňy başdan geçiren tejribeleriniň mukaddes taryhdan başga zat daldigine göz ýetirip ugraýardylar. 1850-nji ýylda gelnende bolsa, 1843-nji ýylyň öndebaryjy çyzgysyny düzetmek we onuň ornuny tutmak üçin täze bir öndebaryjy çyzgyny hödürleýärdiler. Bu çyzgylaryň ikisi hem Uýam Waýt tarapyndan Habakkuk pygamberiniň ikinji babyndaky “tagtalaryň” amala aşmalary hökmünde görkezilipdi. Şeýle bolansoň, 1850-nji ýyl Hudaýyň pygamberlik

Sözünüň tassyklanany bir amala aşmasydyr.

Ilkinji ynsanlar 1843-nji ýylyň çyzgysynyň Habakkuk kitabynyň ikinji babyndaky “tagtalaryň” ýerine ýetmesi däl-digini inkär etmegiň asyl imandan ýüz döndermekdigine düşüňip, şeýle-de ýazypdyrlar. Uýamyz Waýt bu çyzgyny Rebbiň eliniň ýolbaşçylygy bilen taýýarlanan hem-de Habakkugyň sözünüň ýerine ýetmesi hökmünde makullady, şeýle hem ol 1850-nji ýylyň çyzgysyna-da şol bir makullamany berdi. Habakkuk “tagtalary” köplük sanda görkezýär, we 1843-nji ýylyň çyzgysy 1842-nji ýylyň maý aýynda çap edilende, sanlaryň käbirinde Rebbiň Öz elini üstünde tutan bir ýalňyşlyk bilen çap edilipdi. 1850-nji ýylda sanlardaky şol ýalňyşlygy düzedýän täze bir çyzgy peýda boldy. Habakkugyň tagtalary pygamberlikleriň ýerine ýetmelerini aňladýar, we şol pygamberlikler 1842-nji ýylyň maýyndan 1850-nji ýylyň ýanwar aýyna çenli ýerine ýetdi.

1843-nji ýylyň ýa-da başlangyç tablisasynyň ýalňyşlygy bardy, 1850-nji ýylyň jemleýji tablisasynyň bolsa hiç bir ýalňyşlygy ýokdy. 1842-nji ýylyň maý aýyndan 1850-nji ýylyň ýanwar aýyna çenli bolan döwür berkidilen pygamberlik döwrüdür, hem-de 1842-nji ýylyň maýy, şonuň ýaly-da 1850-nji ýylyň ýanwary pygamberlik belliklerini aňladýar, we şol belliklerde Alfa bilen Omega-nyň möhri bar. Alfa, ýagny birinji harp, hem-de omega, soňky we ýigrimi ikinji harp. 1842 alfa, 1850 omega bolup durýar, we eger biz şol iki ýewreý harpyny alyp, ýewreý elipbiýiniň on üçünji harpyny olaryň arasynda ýerleşdirsek, onda ýewreý elipbiýiniň birinji, on üçünji we ýigrimi ikinji harplary bilen ýazylýan “hakykat” diýen ýewreý sözünü emele getirerdik.

1842-nji we 1850-nji ýyllaryň ýol belliklerine degişli pygamberlik logikasy şundan ybaratdyr: olar “ýalňyşlyk” arkaly biri-birine baglanyşyklydyr. Alfa bir ýalňyşlygy öz içine alýardy, omega bolsa hut şol bir ýalňyşlygy düzetti; şonuň üçin alfa bilen omega harplarynyň arasynda duran zat “ýalňyşlykdyr” — bu bolsa pitnäniň nyşany bolup, on üç sanynyň aňladýan zadydyr. 1842-den 1850-ä çenli döwür Alfa we Omeganyň gol belgisini öz içine alýan, öňden kesgitlenen pygamberlik döwrüdür we ol “hakykatdyr.” Laodikeýa ýagdaýyndaky Ýedinji Gün Adventisti şol taryhy çynlakaý we ruhy taýdan derňäp öwrenýänçä, Habakkugyň tablitsalarynyň 1842-den 1850-ä çenli bolan pygamberlik döwrüniň hiç bir şübhesiz berkarar edýän äşgär HAKYKATYNA diýen ýaly kör edilendir. Iki şaýadyň bilelikde berkarar edýän hakykaty şudur: 1850-nji ýylyň çartynda hiç hili ýalňyşlyk ýokdur. 1850-nji ýylyň çarty, 1843-nji ýylyň çarty ýaly, Musanyň “ýedi wagtyny” öz içine alýar, we iki çartda hem “ýedi wagt” çartyň merkezinde, ýokardan aşak uzalyp, miladydan öňki 677-nji ýyldan 1844-e çenli dowam edýän “ýedi wagtyň” döwrüni şekillendirýär. 2520 diňe bir çartda ýerleşdirilen däl; ol çartyň merkezidir.

“Ýedi wagty” suratlandyrylan pygamberlik çyzygynyň merkezinde haç şekillendirilýär. Iki tablisanyň hem merkezi ýokardan aşak inýän 2520 wagt çyzygydyr. Ortasynda haç bar. Haç, Danieliň dokuzynjy baby, ýigrimi ýedinji aýatynyň ýerine ýetmeginde Mesihniň köp adamlar bilen ähti berkitdigi hepdäniň ortasydy. Ol hepde ýedi ýyly aňladýar, bu bolsa pygamberlik taýdan 2520 gündir. Tablislardaky ýaly, 2520 günün hut merkezinde Mesih haçda ähti berkitýärdi. Mesihniň çokundurylmagyndan haça çenli pygamberlik taýdan 1260 gün boldy. Bu bolsa çokundurylmakdan haça çenli haça alyp barýan 1260 ertir gurbanlygynyň we 1260 agşam gurbanlygynyň bolandygyny aňladýar, emma haçda şol in soňky gurbanlyk guzysy ruhanynyň elinden syppy, we Hudaýyň

Guzusy agşam gurbanlygy boldy hem-de şeýlelik bilen çokundyrylmadan bäri 2520-nji Guzy gurbanlygyny aňlatdy.

Hepdäniň merkezi haçdy, hem-de iki mukaddes tablisanyň hem merkezi haçdyr, ýöne her ýagdaýda Guzyynyň orny 2520 bilen nyşanlaýyn görkezilen hakykatyň içinde goýlandyr. Haç 2520 günün ortasyna ýerleşdirilendir, we haçda Isa 2520-nji hem-de iň soňky gurbanlykdy. 1842-nji ýylyň maý aýy bilen 1850-nji ýylyň ýanwar aýynyň arasyndaky taryh ýalňyşlygy aňladýar, we Hakykat bolan Mesih iki jenaýatkäriň arasynda goýuldy; Ol jenaýatkär bolmasa-da, şonuň ýaly garalýardy. Şonuň üçin bizde üç jenaýatkär bar: biri heläk bolar, beýlekisi bolsa halas bolar. Bu üç jenaýatkär jenaýat bilen baglanyşdyrylan üç ýolbelgisidir, ýöne ortaky ýolbelgi alfa we omega jenaýatkäriň tersidir. Alfa we omega jenaýatkäri ortaky ýolbelgi — haç arkaly baglanyşýarlar.

1842-nji ýyldan 1850-nji ýyla çenli bolan Habakkugyň tagtalarynda ýalňyşlyk ilkinji we soňky ýol belliklerini özara baglaýan orta harpdy. Haçdaky orta ýol belligi üç jenaýatkäri birleşdirýärdi, emma bulardaky orta ýol belligi ýalňyşlyk däl, Hakykatdyr; haç hem-de Habakkugyň tagtalary tarapyndan goldanylýan hakykatyň bir bölegi hem, Leýwiler kitaby ýigirmi altyndaky “ýedi wagt” bolan 2520-niň hakykatdygyndadyr; we ýaňy beýan edilen logikanyň çäginde, 2520-ni ret etmek Isany ret etmektir.

Palmoni, Gudratly Sanagçy: «Iki mün üç ýüz güne çenli; şondan soň mukaddes ýer tämizlener» diýende, ol pygamberlikdäki «näçe wagta çenli» diýen sowala jogap berýär. Bu jogap indi 1844 däl, çünki Filadelfiýa Millerit hereketi 1856-njy ýylda tamamlandy; sebäbi şol wagt Jeýms we Ellen Waýt tarapyndan bu hereketiň Filadelfiýadan Laodikiýa geçendigi kesgitlenipdi. Uýam Waýt şol çägi çekende, bu ýagdaý üýtgeýänçä, Hudaýyň Öz halky bilen bolan gatnaşyklarynyň aýralygy aňladýandygy görünüşinde düşünilmelidigini aňladýardy; çünki Ol giriş sorap, Laodikiýalylaryň ýürekleriniň daşynda durup kakýar. Onuň ylahyýeti olaryň ynsanlygynda ýokdur. Mesihniň 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda başlan işi hut Öz ylahyýetini ynsanlyk bilen birleşdirmekdi, we Mesih hut şol zady etmäge taýýardy, emma şeýle bolmady.

“Adwentistler 1844-nji ýyldaky beýik lapykeçlikden soň öz imanlaryna berk ýapyşyp, Hudaýyň açylyan takdyryýetli ýolbaşçylygyna agzybirlik bilen eýerip, üçünji perişdäniň habaryny kabul edip, ony Mukaddes Ruhun güýji bilen dünýä jar edip yglan eden bolsadylar, olar Hudaýyň gutulyşyny görerdiler, Reb olaryň tagallalary bilen gudratly iş görerdi, iş tamamlanyp bolardy, we Mesih eýýäm bu wagta çenli Öz halkyny sylagyny almak üçin kabul etmäge gelerdi. Emma lapykeçlikden soň gelen şübhe we näbellilik döwründe adwent ynanýanlarynyň köpüsi öz imanlaryndan dändiler.... Şeýlelik bilen iş bökdeldi, we dünýä garaňkylykda galdy. Eger tutuş Adwentist bedeni Hudaýyň tabşyryklary we Isanyň imany esasynda birleşen bolsady, biziň taryhymyz nähili giň derejede başgaça bolardy!” Evangelism, 695.

Gadymy Ysraýylyň taryhyny gaýtalap, Reb häzirki zaman Ysraýylyny Garaňky Asyrlaryň tümlüğinden çykardy we olary Gyzyly deňizde äht baglanyşygyna girizdi, çünki çokundyrylma äht baglanyşygynyň nyşanydyr. Emma Ysraýyl ähti saklajakmy ýa saklamajakmy diýip synagdan geçirilmeli. Gadymy Ysraýyl bilen baglylykda, Olar Sanlar kitabyna görä on synagda şowsuzlyga uçradylar. Onunjy şowsuzlykda olar kyrk ýyldan gowrak çöl ýerde ölmäge höküm

edildi; şeýlelikde bu, 1856-njy ýylyň Laodikeýa habaryny häzirki zaman Ysraýylynyň ret edişine bir mysal berdi. Gadymy Ysraýylyň kem-kemden gelýän on synagda şowsuzlyga uçraýşy ýaly (on sanynyň synagyň nyşany bolşy ýaly), 1844-nji ýylda üçünji perişdäniň gelmeginden başlap 1856-njy ýyla çenli Filadelfiýa Millerit hereketiniň üstüne hem kem-kemden barýan synag prosesi getirildi.

Gyzyl deňizden başlap, Kadeşdäki ilkinji gozgalaňa çenli bolan on synag pygamberlik döwri hökmünde görkezilýär, çünki bu döwri birleşdirýän san ondur. On sanagy synagyň nyşany bolmak bilen, on synag ähti ret eden on taýpany tanatdy; olar onunjy synagdan hem-de synag işiniň özünden geçip bilmediler. Bu döwür Gyzyl deňizden geçmek bilen başlady, hem-de On tabşyryk deňizden soňky on synagyň birinjisi hökmünde görkezilýär; ilkinji synag bolsa On tabşyrygyň nyşany we möhri bolan Sabatdyr (mannanyň üsti bilen görkezilen). Gadymy Ysraýylda on synaglyk döwrüň anyk bir pygamberlik döwri hökmünde şeýle açyk beýan edilmegi, hem-de Pygamberlik Ruhunyň Gyzyl deňizden geçişini 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynyň nusgasy bolandygyny bize bildirmegi sebäpli, şol pursatda öňe gidýän bir synag işiniň başlanandygyny bilmelidir. Adventizm muny bilmeýär; şonuň üçin olar 1863-nji ýylda ýekşenbe kanunyna çenli Laodikeýanyň çölde ölüme höküm edilendiklerini görüp bilmeýärler. Hut şol kanun barada duýduruş yglan etmek tabşyrygy olara synag işiniň iň başynda berlipdi, we şol iş 1863-nji ýyla alyp barypdy.

1856-njy ýylda Laodikýa ýagdaýy baradaky yglan Millerit Adventizmiň üstüne gelende, “ýedi wagt” barada “täze çakyr” neşir edildi. Bu täze ýagtylyk hiç haçan kabul edilmedi, we ýedi ýyl soň, ýa-da pygamberlik boýunça 2520 gün soň, Laodikýaly Millerit hereketi tamamlandy we Laodikýaly Ýedinji Gün Adventistler ybadathanasyna öwrüldi. Musa Wada Berlen Ýere girmäge taýýardy, emma onunjy synag gelip ýetipdi, we elbetde, bu binýady synagdy, çünki başyndan bäri Musa tabşyrylan iş Hudaýyň halkyny Wada Berlen Ýere alyp barmakdy. Bu iş Musa Müsüre gelmezinden öň onuň önünde durýardy. Onunjy synag gelip ýetipdi, we pitneçiler Wada Berlen Ýere girmek meselesinde ikeriňlenýärdiler.

Şonda men size diýdim: «Rebbiňiz Hudaýyň bize berýän Emorlylaryň daglyk ýurduna geldiňiz. Ine, seniň Hudaýyň Reb bu ýurdy seniň önünde goýdy; ata-babalaryň Hudaýy Rebbiň saňa aýdyşy ýaly, çyk-da ony eýele; gorkma, ruhdan düşme». Şonda her biriňiz maňa ýakyn gelip diýdiňiz: «Goý, önümizden adamlar ibereliň; olar bize şol ýurdy barlap görsünler we haýsy ýol bilen çykmalydygymyzy, haýsy şäherlere barmalydygymyzy bize habar bersinler». Bu söz maňa makul boldy; şeýdip, araňyzdan on iki adam aldym, her taýpadan bir adam. Kanun taglymaty 1:20–23.

Şol pursatdan başlap, on iki içalynyň yzyna dolanýan döwrüne çenli bolan aralyk, soňky düýpli synagyň 1856-njy ýylda gelendäki taryhy aňladýar; şol wagtda Laodikýa Milleritleri ýedi ýylyň dowamynda ýurdy barlap gözlediler, ahyrynda bolsa bir hereket hökmünde bes edip, ybadathana bolmagy saýlap alýança.

Miller tarapyndan açylan ilkinji hakykat “ýedi wagt” boldy; bu, Ýeremiýanyň gadymy ýollaryny emele getirýän binýat hakykatlarynyň binýady edildi. Adventizm’e getirilen soňky täze pygamberlik nury 1856-njy ýylda bolup, ol “ýedi wagt” barada makalalar tapgyrydy. Bu taryhy

hakykatlaryň çuňňur öwrenilişi bilen baglanyşykly örän köp nur bar, emma biz Daniel sekizinji bap, on dördünji aýatyň jogabynyň näme üçin “9/11-den Ýekşenbe kanunyna çenli, şondan soň mukaddes ýer tämizlener” bolandygyny anyklap biljek bolsak, öňe hereket etmegimizi dowam etdirmelidiris.

Mesihniň 1844-nji ýylda başlan işi 1863-nji ýylda başga tarapa sowuldy; şeýlelikde, şol wagtda başlanan mukaddes ýeriniň “arassalanylmagy” Hudaýyň halky Laodikiýanyň çöli boýunça geçip başlaýança togtadylyp goýuldy. Şu sebäpli, Mesih tarapyndan 1844-den 1863-nji ýyla çenli döwürde amala aşyrylmagy gerek bolan iş, ahyrsoňy bölüp aýyryan we möhürleýän perişde bolan üçünji perişde “arassalamak” bilen aňladylýan işi ýerine ýetirende, zerurlykda gaýtalanmaly boldy. 1844-den 1863-nji ýyla çenli bolan pygamberlik ýolbelligi, Mesihniň mukaddes ýerini arassalamak işini amala aşyryjak ýolbelligidir; we şol ýolbelligi işiň amala aşyryljak taryhyny aňladýar. Eger 1844-den 1863-nji ýyla çenli döwür 11-nji sentýabrda ýekşenbe kanunyna çenli döwri aňladýandygy görkezilip biliniň bolsa, onda “näçe wagt” baradaky mesele “näçe wagt” bilen aňladylýan beýleki setirler bilen laýyklykda bolýar.

1844-nji ýyl üçünji perişdäniň gelişi boldy, 1863-nji ýyl bolsa synag döwrüniň tamamlanandygyny görkezýär. 1846-njy ýylda Waýtlar nikalaşdylar, Elleniň familiýasy Harmenden Waýta üýtgedi, hem-de şol ýylda bu är-aýal ýedinji günün Şenbe gününü saklap başlady. Şenbe, nikah we adyň üýtgemegi — bularyň ählisi pygamberlik taýdan äht gatnaşygyň nyşanlarydyr. Reb häzirki Ysraýyly 1844-nji ýylyň Gyzyly deňzinden geçirdi we 1846-njy ýylda olary Sinaýa getirip, olara kanuny berdi hem-de olar bilen äht baglaşdy. Şol kanun, Habakkugyň iki tagtasyndaky ýaly, iki tagtanyň üstüne ýazylandy; birinji tagtada 4 kanun, ikinji tagtada bolsa 6 kanun bar. Iki tagta gadymy hem-de häzirki Ysraýylyň äht gatnaşyklaryny aňladýar, we birlikde, Äht bolan On buýrugyň iki tagtasy, simwolik taýdan gadymy Ysraýyl üçin 46 hökmünde bellenip, soňky ýagşyň taryhyny aňladýan Habakkugyň iki tagtasynyň nusgasy boldy. Pentikost baýramynyň iki bulgurlanan çörek sadakasy bilen birlikde, olar ýüz kyrk dört mün bolan nyşany aňladýar.

Waýty uýanyň ady Harmenden Waýta üýtgände. Harmen parahatçylygyň esgerini aňladýar, ýöne onuň ýerine Waýt geldi, bu bolsa Mesihniň dogrulygydyr. Gould ady altyny aňladýar, Ellen bolsa ýagty hem nur saçýan çyrany aňladýar. Onuň ady Laodikeýa habaryny aňladýar.

Men saňa otda synalyp tämizlenen altyny Menden satyn almagy maslahat berýärim, şeýdip baý bolarsyň; hem-de ak egin-eşik, şeýdip geýneriň we ýalaňaçlygyň masgaraçylygy görünmez; hem-de görmegiň üçin gözüňe göz melhemini çal. Ylham 3:18.

“Göz melhemi” Hudaýyň Sözüniň nurudyr, Ellen bolsa ýagty we şöhle saçýan bir nurdur. 1856-njy ýylda Milleritler üçin howpsuzlyk, onuň ýazgylary arkaly beýan edilen we onuň adynda nyşanlandyrylan Laodikiýa ýüzlenmesini kabul etmekde tapylmalydy. Uýam Waýt 1888-nji ýyldaky Jones bilen Waggoneriň habarynyň Laodikiýa habary bolandygyny, olaryň habarynyň şol bir wagtda üçünji perişdäniň habary hem bolandygyny aýdyň görkezýär.

“Reb öz beýik rehim-şepagaty bilen Öz halkyna iň gymmatly habary ýaşulular Waggoner we Jones arkaly iberdi. ... Bu, Hudaýyň dünýä berilmegini buýran habarydyr. Bu üçünji perişdäniň habarydyr; ol güýçli ses bilen ygylan edilmelidir we Onuň Ruhunyň bol mukdarda

inmegi bilen utgaşmalydyr.” Testimonies to Ministers, 91.

Üçünji perişde 1844-nji ýylda geldi, we ol öz işini ikinji gezek 1888-nji ýylda ýerine ýetirmäge synanyşdy. 1888-nji ýylyň habary Laodikýa habarydy; ol üçünji perişdäniň habarydy; ol Ylham on sekizdäki perişdäniň inmegini alamatlandyrýardy; ol giçki ýagmyryň dökülýän wagtynda yglan edilýän iman arkaly aklanma habarydy. Üçünji perişde 1844-nji ýylda geldi, soňra bolsa ýene 1888-nji ýylda, emma iki ýagdaýda-da ret edildi; ýöne şol iki ýagdaýyň ikisi-de giçki ýagmyr wagtynda üçünji perişdäniň gelşini tymsallaýar. 1844 9/11-iniň nyşanydyr, we eger 1863 Ýekşenbe kanuny tymsallaýan bolsa, onda “näçe wagt” nyşany arkaly görkezilen “9/11-den Ýekşenbe kanunyna çenli” pygamberlik döwri on üçünji aýatyň “näçe wagt” diýen soragyna häzirki hakykatyň jogabyny aňladardy.

1842-nji ýyldan 1850-nji ýyla çenli bolan Milleritleriň taryhy, 1844-nji ýyldan 1863-nji ýyla çenli dowam eden üçünji perişdäniň synagynyň pygamberlik döwrüniň üstünden geçýän bir pygamberlik döwrüdir. 1842-nji ýyldan 1863-nji ýyla çenli döwür, 9/11-den Ýekşenbe kanunyna çenli bolan taryhy görkezýän pygamberlik belliklerine eýedir; şol wagtda Mesih Öz ybadathanasyny — ilki bilen Öz buthanasyny, ondan soň bolsa on birinji sagadyň işçilerini — arassalaýar. Ýekşenbe kanunynda Mesih dünýä baýdak hökmünde hödürlemek üçin arassalanan bir halka eýe bolar, we buthana ýeňiji buthana öwrüler. Şonda Onuň mukaddes ýeri arassalanyp gutarylan bolar.

Biz “näçe wagt” nyşanyňyň öz ornunda ýerleşdirdik, elbetde, mundan başga-da zatlar bar. Indi muny hem-de öňki baş makalany Ýowel kitabyňyň nazaryna täzedan getirmäge başlarys, ýöne bu gapdal sowulmalar öz ýerinde goýulmaga mynasyp ýaly göründi. Biz garan ähli “näçe wagt” şaýatlygy on dördünji aýatda Palmoniniň jogap beren “näçe wagt” soragy bilen ylalaşýar, çünki mukaddes ýer 9/11-den Ýekşenbe kanunyna çenli arassalanmalydyr. Şol taryh ahyrky ýagşyň taryhydyr, ahyrky ýagşyň taryhy bolsa Ýowel kitabynda beýan edilýär.